

KOPI

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

Gammeltorv 22
DK-1457 København K
Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man-tors 9-16, fre 9-15

29 SEP. 2011

Skrivelse af 4. juli 2011 om lægekonsulenters rolle i sager om førtidspension

Med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 1, (lov nr. 473 af 12. juni 1996) beder jeg ministeriet om en udtalelse om Pensionsstyrelsens skrivelse nr. 9267 af 4. juli 2011 til samtlige kommuner m.fl. med orientering om lægekonsulenters rolle i sager om førtidspension. Jeg beder ministeriet om forinden at indhente en udtalelse om sagen fra Pensionsstyrelsen.

J.nr. 2011-3543-0099/MR
Bedes oplyst ved henvendelse

Dok.nr. 2

+ bilag

I skrivelsen fremhæves tre retningslinjer, herunder at:

"Lægekonsulenten har ikke kompetence til at træffe afgørelse om førtidspension og bør derfor ikke udtale sig om, hvorvidt borgeren samlet set opfylder betingelserne for førtidspension eller andre sociale ydelser."

I skrivelsen henvises til at "kompetencen til at træffe afgørelse om dette alene tilkommer kommunen". Det anføres også at lægekonsulenten er en administrativ medarbejder ansat af kommunen.

Jeg har tidligere behandlet spørgsmål om lægekonsulenters rolle i kommunernes sagsbehandling. Til orientering vedlægger jeg en kopi af mine breve af 27. juni 2005, 19. maj 2006 og 10. maj 2007 til Socialministeriet.

Ankestyrelsen har i Principafgørelse D-28-05, i forbindelse med en sygedagpen gesag, præciseret at der ikke findes bindende regler om lægekonsulenters opgaver.

Den 6. oktober 2008 svarede velfærdsministeren bl.a. følgende på et spørgsmål fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg (Arbejdsmarkedsudvalget 2007-08 (2. samling) AMU alm. del, endeligt svar på spørgsmål 232):

"Om Velfærdsministeriets vejledning om lægekonsulenternes rolle

Der er ikke fastsat regler om de kommunale lægekonsulenters arbejdsopgaver i de sociale love.

Da lægekonsulenterne er administrative medarbejdere i kommunerne, er de som andre ansatte underlagt den kommunale arbejdsgiver, det vil sige kommunalbestyrelsen. Det er derfor kommunalbestyrelsen, der fastlægger lægekonsulentens arbejdsopgaver og har instruktionsbeføjelse over for lægekonsulenten.

Velfærdsministeriet har derfor alene mulighed for at vejlede kommunerne om lægekonsulenternes arbejdsopgaver i fx førtidspensionssager ud fra de saglige hensyn, der bør tages for at sikre den bedst mulige sagsbehandling i disse sager.

Det daværende Socialministerium har således i overensstemmelse med Folketingets Ombudsmands udtalelser vejledt kommunerne om lægekonsulentens rolle i førtidspensionssager. Der henvises til punkterne 202 til 205 om lægelig bistand i Socialministeriets Vejledning nr. 54 af 31. august 2007."

Jeg er enig i velfærdsministerens beskrivelse af retsstillingen hvorefter det er kommunalbestyrelsen der fastlægger lægekonsulenternes arbejdsopgaver og har instruktionsbeføjelse over for lægekonsulenterne.

Jeg henviser til at statslige myndigheder kun kan fastsætte retligt bindende retningslinjer over for kommunerne i det omfang der er hjemmel til det. Se eksempelvis side 128 f i Forvaltningsret Almindelige emner (5. udgave – 2009) af Jens Gade og Karsten Revsbech og side 345 i Forvaltningsret – Opgaver, Hjemmel, Organisation (2. udgave – 1997) af Bent Christensen. Der findes så vidt jeg ved, ikke hjemmel til at en statslig myndighed kan fastsætte retligt bindende retningslinjer for lægekonsulenters funktion.

Som jeg tidligere har givet udtryk for i mit brev af 27. juni 2005 til Socialministeriet, forekommer det ud fra almindelige habilitetsbetragtninger velbegrunder at de lægelige forhold navnlig vurderes af personer der besidder den fornødne lægelige fagkundskab.

På tilsvarende måde er det velbegrunder at de socialfaglige vurderinger foretages af medarbejdere med socialfaglig fagkundskab. Jeg kan derfor tilslutte mig at det forekommer rigtigt at den endelige afvejning og afgørelse af om en borger er/ikke er berettiget til en bestemt social ydelse, normalt bør foretages af en medarbejder med socialfaglig baggrund.

En lægekonsulent hvis faglige viden dækker såvel de helbredsmæssige forhold som f.eks. de sociale årsager til og konsekvenser af sygdom, vil dog efter min opfattelse naturligt kunne deltage i sagsbehandlingen, herunder rådgive om forhold der ligger uden for det rent helbredsmæssige og nærmer sig socialfaglige spørgsmål.

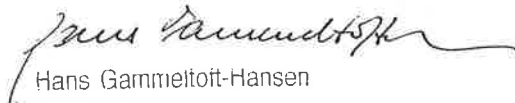
Imidlertid må det fastholdes at det forvaltningsretlige udgangspunkt er at det er kommunen der gennem sit ledelsesansvar beslutter hvilket arbejde der udføres af hvilken medarbejder.

På baggrund af de formuleringer som jeg øverst i dette brev har citeret fra Pensionsstyrelsens skrivelse af 4. juli 2011 med orientering om lægekonsulenters rolle i sager om førtidspension, er jeg kommet i tvivl om hvorvidt Pensionsstyrelsen er af den opfattelse at styrelsen med bindende virkning for kommunerne kan fastsætte hvilke spørgsmål en lægekonsulent må og navnlig ikke må beskæftige sig med ved behandlingen af f.eks. en førtidspensions-sag. Jeg henviser til at Pensionsstyrelsen bl.a. omtaler at der er tale om retningslinjer der skal efterleves, og regler der skal overholdes.

Jeg beder derfor om ministeriets og Pensionsstyrelsens udtalelser herom.

Jeg gør opmærksom på at der tirsdag den 4. oktober 2011 vil blive lagt en kortfattet nyhed om sagen på www.ombudsmanden.dk.

Med venlig hilsen

Hans Gammeltoft-Hansen

Kopi til orientering:

Pensionsstyrelsen